

Алевтина Калюжна,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри ділової іноземної мови та перекладу,
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
<https://orcid.org/0000-0003-4305-5311>
м. Харків, Україна

Ірина Лаврінченко,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри ділової іноземної мови та перекладу,
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
<https://orcid.org/0000-0003-3227-528X>
м. Харків, Україна

Успіх чи перемога: порівняльний аналіз поняттєвих складників концептів VICTORY та SUCCESS

Success or victory: a comparative analysis of the notional components of the concepts VICTORY and SUCCESS

Анотація. У статті розглядаються поняттєві складові концептів ПЕРЕМОГА та УСПІХ в англомовній картині світу. Мета цієї роботи полягає в тому, щоб розглянути концепти ПЕРЕМОГА та УСПІХ з лінгвістичної точки зору та визначити їхні поняттєві складники. Об'єктом дослідження є концепти ПЕРЕМОГА та УСПІХ. Предметом дослідження є лексичні значення лексем *victory* та *success*, які розглядаються як імена відповідних концептів. Критерії визначення успіху та перемоги відрізняються у різних суспільствах і у різні історичні епохи, що знаходить відбиття в мові. Дослідження лексичних значень лексем *victory* та *success*, які є іменами відповідних концептів VICTORY та SUCCESS в англомовній картині світу, дає можливість виявити та пояснити спільні та відмінні складові поняттєвих компонентів цих концептів. Концепт ПЕРЕМОГА, вербалізований лексемою *victory*, передбачає позитивний результат діяльності, притаманний військовій сфері та змаганням, що пояснюється етимологією ключової лексеми, а саме первинним зафіксованим значенням “військова перевага, перемога в битві або фізичному змаганні”. Сучасні словники фіксують кілька значень цієї лексеми, які ми об'єднуємо в 6 лексико-семантичних варіантів, профільованих на тлі доменів ЗМАГАННЯ, ВІЙСЬКОВА СПРАВА, ДОСЯГНЕННЯ, ЕМОЦІЇ. Концепт УСПІХ, вербалізований лексемою *success*, передбачає позитивний результат діяльності, що не обмежується військовою сферою чи змаганням, і ґрунтується на етимологічному розвитку ключової лексеми з

першим зафіксованим значенням “результат, підсумок, завершення справи”. Виявлені 5 лексико-семантичних варіантів цієї лексеми профілюються на тлі доменів ДОСЯГНЕННЯ, РЕЗУЛЬТАТ, БЛАГОПОЛУЧЧЯ / ПРОЦВІТАННЯ та ВИЗНАННЯ. Отже, можна сказати, що перемогою можна вважати досягнення мети шляхом подолання опору різного характеру, досягнення бажаного, позитивного і кінцевого результату, що супроводжується позитивними емоціями. Тоді як успіх – це певний результат діяльності, спрямованої на досягнення визнання і благополуччя, досягнення, яке може не повністю відповідати поставленій меті і не обов’язково мати позитивну конотацію.

Ключові слова: домен, етимологія, концепт, лексико-семантичний варіант, перемога, поняттєвий компонент, успіх.

Summary. *The notional components of the concepts VICTORY and SUCCESS in the English-speaking construal of the world are in the focus of the paper. The purpose of this work is to examine the concepts of VICTORY and SUCCESS from a linguistic perspective and determine their notional components. The object of this research is the concepts VICTORY and SUCCESS. The subject of the study is the lexical meanings of lexemes victory and success, considered to be the names of the corresponding concepts. The study of the lexical meanings of the lexemes victory and success, which are the names of the corresponding concepts VICTORY and SUCCESS in the English worldview, makes it possible to identify and explain the common and distinctive features of the notional components of these concepts. The concept of VICTORY, verbalized by the lexeme victory, implies a positive result of activity inherent in the military sector and competition, which is explained by the etymology of the key lexeme, namely the primary recorded meaning “military supremacy, victory in battle or a physical contest”. Modern dictionaries record several meanings of this lexeme, which we combine into 6 lexico-semantic variants, profiled against the background of the domains COMPETITION, MILITARY, ACHIEVEMENT, and EMOTION. The concept of SUCCESS, verbalized by the lexeme success, implies a positive result of activity not limited to the military sphere or competition, and is based on the etymological development of the key lexeme with the first recorded meaning “result, outcome, termination of an affair”. The identified 5 lexico-semantic variants of this lexeme are profiled against the background of the domains ACHIEVEMENT, RESULT, WELL-BEING/PROSPERITY and RECOGNITION. Therefore, we can say that victory can be considered the achievement of a goal by overcoming resistance of various nature, achieving a desired, positive and final result, accompanied by positive emotions. Whereas success is a certain result of activities aimed at achieving recognition and well-being, an achievement that may not fully meet the goal and does not necessarily have a positive connotation.*

Key words: *concept, domain, etymology, lexico-semantic variant, notional component, success, victory.*

Вступ. Успіх та перемога – це складні поняття, що мають багатовимірну природу. Увага до них була прикута протягом століть. Аристотель, І. Кант, Ф. Ніцше у визначенні успіху наголошують на задоволенні, виконанні морального обов’язку та самоподоланні заради

повноцінного життя [15]. Успіх – це стан або умова задоволення певного кола очікувань. Критерії визначення успіху залежать від контексту, конкретного спостерігача або системи переконань. Успіх можна розглядати як протилежність невдачі. Більше того, одна людина може вважати успіхом те, що інша вважає невдачею. Критерії визначення успіху також відрізняються і у різних суспільствах, у різні історичні епохи, що знаходить відбиття в мові. Так, для аграрних спільнот головною ознакою успіху можна визначити роботу, худобу та землю, а пізніше фінансове становище, в той час як для кочових такими ознаками є зброя та активність, сила, міць як засіб здобуття багатства, а пізніше внутрішній стан [2].

У давніх греків соціальна орієнтація на успіх найяскравіше виявилась у такій історичній формі, як *агон* (боротьба, змагання). Так уособлювалися риси вільних греків, які реалізували свою свободу у Олімпійських, Піфійських, Немейських іграх. Тож підвалиною здобуття поваги та пошани стала ідея здобуття перемоги в змаганні як найвищої цінності [7, с. 116]. В свою чергу, термін ‘перемога’ (від лат. *victoria*) спочатку застосовувався до війни і означав успіх, досягнутий в особистому бою, після військових операцій в цілому або, в більш широкому сенсі, в будь-якому змаганні. З точки зору людських емоцій, перемога також супроводжується сильним почуттям піднесення [15].

Метою цієї статті є визначення поняттєвих складників концептів VICTORY/ПЕРЕМОГА та SUCCESS/УСПІХ. Лексеми *victory* та *success* вважаємо іменами концептів відповідно. Концепти VICTORY/ПЕРЕМОГА та SUCCESS/УСПІХ становлять об’єкт цього дослідження. Лексичні значення ключових лексем вказаних концептів є предметом дослідження. Актуальність теми пояснюється тим, що розуміння відмінності між цими двома поняттями в англійській мовній картині світу залишається не остаточно визначеним та спричиняє дискусії навіть у носіїв мови. Так, наприклад, існує поширена думка, що перемога є синонімом успіху і навпаки [10].

Методологія та методи дослідження. Явища, репрезентовані мовними одиницями, стають об’єктом уваги лінгвістів. В лінгвістичному вимірі їх можна вивчати з точки зору концептів – базових одиниць структурованого знання, які навантажені культурною інформацією [6, с. 40]. Концепт, як складне ментальне утворення, результат пізнавальної діяльності, який несе комплексну інформацію про відображуваний предмет або явище, культурні уявлення про світ, зазвичай вербалізується у мові лексичними одиницями. Ми спираємось на визначення концепту як розумової одиниці, закріпленої мовним знаком із метою комунікації, при цьому значення – елемент мовної свідомості, а концепт – когнітивної, а слово є «умикачем»

концепту у нашій свідомості [1, с. 11]. В структурі концепту виділяють поняттєвий, образний та ціннісний компоненти, при цьому саме поняттєвий компонент зберігається у свідомості в вербальній формі [6, с. 56]. Лексеми *victory* та *success*, виступають частково синонімами, але слугують на позначення різних концептів. Визначення певних аспектів сутності понять успіху та перемоги стало предметом дослідження представників різних наук [5; 9]. Як вербалізовані концепти УСПІХ та ПЕРЕМОГА розглядалися українськими лінгвістами, з різних методологічних позицій, зокрема, з позицій когнітивної лінгвістики [3; 4; 8].

Дана стаття спрямована на визначення та роз'яснення спільних та відмінних компонентів поняттєвих складників вказаних концептів. Тож результати дослідження можуть стати у нагоді як лінгвістам, так і студентам та викладачам англійської мови. Матеріалом дослідження слугують статті з словників англійської мови, етимологічних словників, Британського Національного Корпусу (BNC), а також корпусна вибірка прикладів з мережі Інтернет.

Методи дослідження, застосовані в роботі, спрямовані на виявлення лексико-семантичних варіантів (ЛСВ) досліджуваних лексичних одиниць, етимологічний аналіз імен концептів та визначення областей концептуалізації, на тлі яких профілюються значення мовного знака – 'доменів' [16, с. 488], та включають:

- метод етимологічного аналізу для з'ясування морфологічної будови слова, що існувала раніше, та визначення джерела і час появи лексеми;

- метод узагальнення словникових дефініцій різних словників;

- ідентифікація доменів, в яких профільовано значення лексем – імен концептів.

Виклад основного матеріалу. Використовуючи дані етимологічних словників можна з'ясувати найбільш ранні форми лексем *victory* та *success*.

У письмових джерелах лексема *victory* зареєстрована приблизно у 1300 році у значенні «військова перевага, перемога в битві або фізичному змаганні» (*military supremacy, victory in battle or a physical contest*) [20; 23]. Ця лексема походить від слова *victoria* 'victory' з латини, від дієприкметника минулого часу *vincere* 'to overcome, conquer' (долати, підкорювати), який в свою чергу має протоіндоєвропейський корінь *weik- 'to fight, conquer' (боротися, завойовувати, підкорювати).

Лексема *success* зареєстрована в 1530-х роках століття зі значеннями «результат, підсумок, завершення справи» (*result, outcome, termination of an affair*).

Ця лексема походить від латинського слова *successus* ‘an advance, a coming up; a good result, happy outcome’ (просування, наближення, гарний результат, щасливий результат), що є поєднанням словотвірного елемента ‘sub-’ від латинських прийменника *sub* ‘under, below, beneath, at the foot of, close to, up to, towards’ (під, нижче, біля підніжжя, близько, до, у напрямку) та дієслова *cedere* ‘go, move’ (йти, рухатись) від протоіндоєвропейського кореня *ked- ‘to go, yield’ (йти, приносити, отримувати).

У 1580-х роках зафіксоване значення «досягнення бажаної мети, сприятливе завершення чогось, що було розпочато» (accomplishment of desired end, favorable or propitious termination of anything attempted), що свідчить про розширення значення лексеми *success*.

Вказані значення обох лексем є частиною їхніх лексичних значень, що зафіксовані сучасними словниками, в той же час, відбулось і розширення значень.

Аналіз дефініцій лексеми *victory*, зафіксованих у словниках сучасної англійської мови [12; 13; 18; 19; 21; 24; 27], дозволив виділити 6 лексико-семантичних варіантів (ЛСВ), які можна об’єднати в групи, що формують домени. Під доменом розуміємо «семантичну структуру, що функціонує як основа (фонове знання, «що підтримує» концепт і без якого він не може бути зрозумілий)» [14, с. 15]. Домен виступає «фоном» або контекстом профілювання концепту, тобто «формування значення знака на тлі всього обсягу інформації, активованої цим знаком» [17, с. 10–16].

ЛСВ 1 – «успішний результат боротьби» (*a successful outcome of a struggle*)

The victory capped a tough week for second seed Edberg, who reached the final by winning three successive five-set matches [11, CH3].

Union leaders are heading for victory in their battle over workplace rights [13].

та ЛСВ 2 – «панівне становище, здобуте по відношенню до суперника, супротиву, проблеми» (*superior position achieved against any opponent, opposition, difficulty*) утворюють домен змагання.

Hero McCullough even went on to take the third round in his victory over the tough Cuban Joel Casamayor [11, CH6].

The Gunners bounced back from two successive defeats to restore their pride with victory over old rivals Liverpool in the live BSKyB clash [11, CH7].

A victory over his greatest fear [22].

In those countries where the Reformation triumphed, this triumph represented the victory of the civil over the clerical powers in the long contest [26].

ЛСВ 3 – «досягнення чогось, що намагались зробити» (*the achievement of something attempted*) відносно до домену ДОСЯГНЕННЯ.

The passage of the law was a tremendous victory for their cause [19].

На фоні домену ВІЙСЬКОВА СПРАВА профілюються наступні ЛСВ: ЛСВ 4 – «успішне військове зіткнення» (*a successful military engagement*)

But in 779 he renewed the attack, and after an important Frankish victory at Bocholt the Westphalians again did homage [26].

та ЛСВ 5 – «остаточна і повна перевага у війні» (*final and complete superiority in a war*).

On the 2nd of August of the same year, at Marciano in Val di Chiana, he won a complete victory over the Sienese and French troops under Piero Strozzi, the Florentine exile and marshal of France [26].

Домен ЕМОЦІЇ є фоном для ЛСВ 6 – «радість або святкування з приводу перемоги над супротивником або досягнення чогось» (*exultation or celebration at defeating an opponent or accomplishing something*).

Core was jubilant with his victory [11, СН3].

Виходячи з аналізу значень лексеми *success*, зафіксованих у словниках сучасної англійської мови [12; 13; 18; 19; 21; 24; 27], їх можна згрупувати у 5 лексико-семантичних варіанти, які розподілені у чотири домени.

Домен ДОСЯГНЕННЯ є фоном для наступних ЛСВ:

ЛСВ 1 – «досягнення чогось, до чого ви прагнули» (*the achievement of something that you have been trying to do*)

Attributed their success in business to hard work [22].

ЛСВ 2 – «сприятливе або успішне завершення спроб або починань» (*the favorable or prosperous termination of attempts or endeavors*)

While we refrained from tracking our results, when we learned through public media of a success, we celebrated [26].

Grow your hair and wear tight trousers and success is easy [11, СН5].

На фоні домену РЕЗУЛЬТАТ актуалізовано ЛСВ 3 – «результат, результат зусиль або починання, хороший чи поганий; підсумок зусиль» (*result, of an endeavor or undertaking, whether good or bad; the outcome of effort*)

There is no final verdict on the success of new towns [13].

The good or ill success of their maritime enterprises [22].

He acknowledged that his efforts had had only limited success [13].

Домен БЛАГОПОЛУЧЧЯ / ПРОЦВІТАННЯ

ЛСВ 4 – «досягнення багатства, слави чи посади» (*the attainment of wealth, fame, or position*)

The 43-year-old actress, more used to Shakespeare than TV comedy, admits she was scared witless by her success in the hit series Love Hurts [11, CH5].

Домен визнання

ЛСВ 5 – «людина або річ, яка досягла успіху» (*a person or thing that is successful*)

Most of the cast was amazed by the play's success [13].

Read the mystical book I am sending you; it has an enormous success here [26].

Реалізація того чи іншого значення слова здійснюється залежно від лексичного оточення, контексту або ситуації, загальної тематики мовлення. Із погляду когнітивної семантики, домени – це «контексти для характеристики семантичної (когнітивної) одиниці» [16, с. 147]. Використовуючи протиставлення фігура :: фон, можна стверджувати, що концепт грає роль фігури (або профілю), тоді як домен функціонує як фон або база [25, с. 192].

Отже, концепт ПЕРЕМОГА, вербалізований ключовою лексемою *victory* профілюється на фоні доменів – ЗМАГАННЯ, ВІЙСЬКОВА СПРАВА, ДОСЯГНЕННЯ, ЕМОЦІЇ, у той час як концепт УСПІХ, який вербалізований ключовою лексемою, *success* актуалізується на тлі доменів ДОСЯГНЕННЯ, РЕЗУЛЬТАТ, БЛАГОПОЛУЧЧЯ / ПРОЦВІТАННЯ та ВИЗНАННЯ.

Домени, у яких профілюються значення лексем *victory* та *success* схематично наведені на Рис. 1.

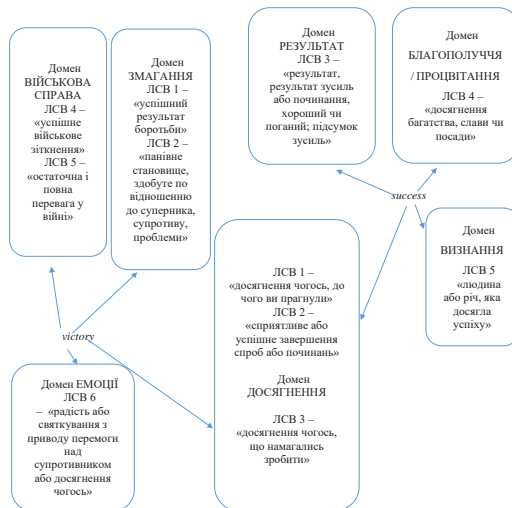

Рис. 1. Домени профілювання значень лексем *victory* та *success*

Тож, обидві лексеми мають лексико-семантичні варіанти, які профілюються на фоні домену досягнення. Можна зробити висновок, що за результатами семантичного аналізу ключових лексем на позначення концептів, виявляємо як спільні риси, так і розбіжності у віднесенні концептів до різних областей концептуалізації. Концепт ПЕРЕМОГА, вербалізований лексемою *victory*, передбачає позитивний результат діяльності притаманний військовій галузі та змаганням, що пояснюється етимологією ключової лексеми, а саме первинним зафіксованим значенням «військова перевага, перемога в битві або фізичному змаганні». В той час як концепт УСПІХ, вербалізований лексемою *success*, передбачає позитивний результат діяльності не обмежений військовою галуззю, або змаганням, профілюється у доменах на позначення досягнення благополуччя та визнання. Підґрунтям слугує етимологічний розвиток лексеми *success*, а саме перше зафіксоване значення «результат, підсумок, завершення справи». На думку авторів, це пояснює, чому обидві лексеми мають лексико-семантичні варіанти, які профілюються на фоні домену досягнення, але не результат, оскільки семний аналіз показує, що лексеми є синонімами лише за інтегральною семою ‘позитивний результат’. Реалізація того чи іншого значення слова здійснюється залежно від лексичного оточення, контексту або ситуації, загальної тематики мовлення. Зважаємо на те, що зміст концепту не вичерпується змістом наївного поняття, «оскільки охоплює всю множину конотативних елементів імені, які виявляються в його сполучуваності» [1].

На підтвердження висновків у розумінні відмінності між двома поняттями звернімося до сучасного англомовного дискурсу. Наступні приклади демонструють відтінки значення ключових лексем обох концептів, які реалізуються в контексті, через сполучуваність з іншими лексичними одиницями. Приклад (1) підкреслює, що перемога є чимось більш значущим, ніж успіх:

(1) *It is an act of defeating an enemy or opponent in a battle, game or other competition. It is much deeper and wider than success* [28].

Приклади (2) та (3) визначають перемогу як остаточне, не половинчате досягнення поставленої мети:

(2) *The victory was complete* [26].

(3) *There is no such thing as half a victory* [26].

Приклад (4) демонструє ознаку невизначеності, можливу у розумінні успіху:

(4) *The crisis passed, and the victory remained an indecisive success* [26].

Тож, на відміну від успіху, перемога – це позитивний і остаточний результат.

Висновки з дослідження. У різноманітні форм відтворення діяльності людини можна виділити і різні поняття на позначення досягнень цієї діяльності. Дослідження лексичних значень лексем *victory* та *success*, які виступають іменами відповідних концептів ПЕРЕМОГА та УСПІХ в англійській мовній картині світу уможливають визначення та роз'яснення спільних та відмінних компонентів поняттєвих складників вказаних концептів. Концепт ПЕРЕМОГА, вербалізований лексемою *victory*, передбачає позитивний результат діяльності притаманний військовій галузі та змагання, що пояснюється етимологією ключової лексеми, а саме первинним зафіксованим значенням «військова перевага, перемога в битві або фізичному змаганні». Сучасні словники фіксують кілька значень цієї лексеми, які об'єднують у 6 лексико-семантичних варіантів, які профілюються на фоні доменів змагання, військова справа, досягнення, емоції. Концепт УСПІХ, вербалізований лексемою *success*, передбачає позитивний результат діяльності не обмежений військовою галуззю, або змаганням, а піддрунтям слугує етимологічний розвиток лексеми *success*, а саме перше зафіксоване значення «результат, підсумок, завершення справи». Визначені 5 ЛСВ вказаної лексеми профілюються на фоні доменів ДОСЯГНЕННЯ, РЕЗУЛЬТАТ, БЛАГОПОЛУЧЧЯ / ПРОЦВІТАННЯ та ВИЗНАННЯ. Тож можна сказати, що перемогу можна вважати досягненням мети через подолання супротиву різної природи, досягненням бажаного, позитивного та остаточного результату, яке супроводжується позитивними емоціями. В той час як успіх є певним результатом діяльності, спрямованої на досягнення визнання та благополуччя, досягненням, що може і не в повній мірі відповідати поставленій меті, та не обов'язково має позитивну конотацію. Перспективою дослідження може бути вивчення ціннісних та образних компонентів обраних концептів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вишнеvsька Г. Б. Співвідношення концепту і суміжних понять. *Науковий Часопис Національного Педагогічного Університету Імені М. П. Драгоманова. Серія 10 : Проблеми граматики і лексикології української мови*. 2012. Вип. 9. С. 9–14. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/21957/Vyshnevsk.pdf?sequence=1> (дата звернення: 25.03.2024).
2. Ільїна Ю. М. Науковий огляд проблематики успіху та успішності. URL: <https://newlearning.org.ua/sites/default/files/praci/zbirnyk-2009/11.htm> (дата звернення: 20.03.2024).
3. Калініченко В. І. Макроструктурні характеристики концептів SUCCESS-FAILURE, УСПІХ-НЕВДАЧА в американській та українській мовній свідомості (за даними психолінгвістичного експерименту). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія Філологія*. 2015. № 17. Т. 1. С. 129–132. URL: http://vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v17/part_1/36.pdf (дата звернення: 18.03.2024).

4. Канова Л. П. Концепт “УСПИХ” в англійській та українській мовних картинах світу. *Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур*. 2012. Вип. 17. С. 60–65.
5. Козьменко О. І., Сотнікова К. К. Успіх як соціально-психологічний концепт. *Перспективи та інновації науки. Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»*. 2022. № 9(14). С. 585–599. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-9\(14\)-585-599](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-9(14)-585-599) (дата звернення: 20.03.2024).
6. Мартинюк А. П. Словник основних термінів когнітивно-дискурсивної лінгвістики. Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2011. 196 с.
7. Шевель А. О. Розуміння успіху стародавніми греками. *Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету*. 2021. № 35. С. 114–118. URL: http://dspace.opu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/11978/35_2021.pdf?sequence=3&isAllowed=y (дата звернення: 21.03.2024).
8. Щербина С. М. Фразеологічна вербалізація концептів SUCCESS⇔FAILURE в англійській мові. *Когнітивна лінгвістика. Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2011. Ч. 1. С. 213–217.
9. Ярема А. І. Феномен успіху в соціологічному вимірі. *Вісник Львівського університету. Серія: Соціологія*. 2010. Вип. 4. С. 92–99. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/sociology/article/viewFile/1701/1761> (дата звернення: 25.03.2024).
10. Alcorn S. Mindful Monday – The difference between Victory and Success. *Laer realty partners*. веб-сайт. URL: [https://www.laerrealty.com/posts/mindful-monday-the-difference-between-victory-and-success#:~:text=Success%20is%20the%20well%20Dachieved,more%20defined%2C%20finite%20and%20absolute](https://www.laerrealty.com/posts/mindful-monday-the-difference-between-victory-and-success#:~:text=Success%20is%20the%20well%20Dachieved,more%20defined%2C%20finite%20and%20absolute.). (дата звернення: 15.03.2024).
11. British National Corpus (BNC). URL: <https://www.english-corpora.org/bnc/> (дата звернення: 15.03.2024).
12. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/> (дата звернення: 20.03.2024).
13. Collins Online Dictionary. URL: <https://www.collinsdictionary.com/> (дата звернення: 17.03.2024).
14. Croft W., Cruse A. D. *Cognitive Linguistics*. New York: Cambridge University Press, 2004. 374 p.
15. Exploring the essence of success: a philosophical approach. 2023. *Wr1ter*. веб-сайт. URL: <https://wr1ter.com/exploring-the-essence-of-success-a-philosophical-approach> (дата звернення: 21.03.2024).
16. Langacker R. *Foundations of cognitive grammar. Volume I: Theoretical Prerequisites*. Stanford: Stanford University Press, 1987. 540 p.
17. Langacker R. W. *Cognitive Grammar: A Basic Introduction*. Oxford – New York : Oxford University Press, 2008. 562 p.
18. Longman Dictionary of Contemporary English. URL: <https://www.ldoceonline.com/dictionary/conscious> (дата звернення: 10.03.2024).
19. Merriam–Webster Dictionary. URL: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/> (дата звернення: 26.03.2024).
20. Online Etymology Dictionary. URL: <https://www.etymonline.com/> (дата звернення: 25.03.2024).

21. Oxford English Dictionary. URL: https://www.oed.com/dictionary/consciousness_n?tab=meaning_and_use#8574985 (дата звернення: 20.03.2024).
22. Success vs. Victory – What’s the Difference? *Ask a difference*. Mar.13, 2022. веб-сайт: URL: <https://www.askdifference.com/success-vs-victory/> (дата звернення: 15.03.2024).
23. The Concise Oxford Dictionary of English Etymology / ed. by T. F. Hoad. Oxford : Oxford University Press, 1986. 845 p.
24. The Free Dictionary. URL: <http://www.thefreedictionary.com/> (дата звернення: 10.03.2024).
25. Ungerer F., Schmid H.-J. An introduction to cognitive linguistics. Edinburgh : Pearson, Longman, 2006. 384 p.
26. YourDictionary. Sentence Examples. URL: <https://sentence.yourdictionary.com/victory> (дата звернення: 15.03.2024).
27. YourDictionary. URL: <https://www.yourdictionary.com/> (дата звернення: 10.03.2024).
28. Zeno Ben Sunny Success or victory...??? *Zenowrites*: веб-сайт. URL: <https://zenowrites.wordpress.com/2015/06/25/success-or-victory/> (дата звернення: 24.03.2024).